

**T.C.**  
**KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI**  
**Kayseri Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu**

**KARAR**


**Toplantı no ve tarih :** 201- 07.03.2018  
**Karar no ve tarih :** 3134 -07.03.2018

**Toplantı Yeri**  
**KAYSERİ**

Kayseri İli, Tomarza İlçesi, Çukurağaç Mahallesi, özel mülkiyete ait 109 ada, 26 ve 27 parsellerin bir kısmında bulunan Çukurağaç Yeraltışehrinin 1.derece arkeolojik sit alanı olarak tescilinin değerlendirilmesi istemine ilişkin Kayseri İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünün 23.06.2017 gün ve 1850 sayılı, 30.06.2017 gün ve 1887 sayılı, 01.08.2017 gün ve 2201 sayılı yazıları, konuya ilişkin Kayseri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün 01.08.2017 gün ve 7185 sayılı yazısı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğünün 07.08.2017 gün ve 159799 sayılı yazısı, Kayseri İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünün 07.08.2017 gün ve 1947671 sayılı yazısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Müdürlüğünün 04.08.2017 gün ve 422479 sayılı yazısı, Kayseri Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının 18.08.2017 gün ve 17058 sayılı yazısı, Kayseri Büyükşehir Belediyesinin 11.10.2017 gün ve 14896 sayılı yazısı, 28.02.2018 gün ve 114438 sayılı raportör raporu okundu, dosyasındaki bilgi ve belgeler incelendi, yapılan görüşme sonucunda;

Kayseri İli, Tomarza İlçesi, Çukurağaç Mahallesi, özel mülkiyete ait 109 ada, 26 ve 27 parsellerin bir kısmı ile kadastro harici taşlık alanda bulunan “Çukurağaç Yeraltışehri”nin kararımız eki 1/25000 ölçekli haritada koordinatlandırıldığı ve 1/2000 ölçekli kadastral haritada gösterildiği şekli ile I. Derece arkeolojik sit alanı olarak tescil edilmesinin uygun olduğuna; 109 ada, 26 ve 27 parsellerin tapu kütüğü beyanlar hanesine “*bir kısmı I. derece arkeolojik sit alanıdır*” şerhinin ilgililerince 13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik” gereği verilmesine; bu alanlarda koruma amaçlı imar planı hazırlanana kadar Koruma Yüksek Kurulu’nun 05.11.1999 tarih ve 658 sayılı ilke kararının 1. Maddesinde belirtilen I. Derece arkeolojik sitlere ilişkin Koruma ve Kullanma Koşullarının geçerli olduğuna; yeraltışehri ve çevresinde kaçak kazı yapanlar hakkında Kayseri İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünün 30.06.2017 gün ve 1887 sayılı yazısıyla yasal işlem başlatıldığı anlaşılmış olup yasal işlem başlatılmasına gerek olmadığına; adli makamlarca uygun görüşü alındıktan sonra can ve mal güvenliği tehlikesi arzeden kaçak kazı çukurlarının Kayseri Müzesi denetiminde yerel yönetimlerce kapatılabileceğine; bu alanda daha fazla kaçak kazı ve tahribat yapılmaması için gerekli güvenlik önlemlerinin ilgili Kaymakamlıkça alınması ve söz konusu taşınmazın belli aralıklarla kolluk kuvvetlerince kontrol edilmesinin sağlanması gerektiğine karar verildi.

**ASLI GİBİDİR**

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E	SİT	ENVANTER NO: 508
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:
İLİ: KAYSERİ	İLÇESİ: TOMARZA	MAHALLE KÖY: ÇUKURAĞAÇ VEYA MEVKİİ:		KADASTRO:
				PAFTA:
ADI: ÇUKURAĞAÇ YERALTI ŞEHİRİ			ADA: 109	PARSEL: 26-27
<p><b>GENEL TANIM:</b> Doğal kaya oyularak meydana getirilmiş kaya oyma mekanın girişi kesme taşlarla oluşturulmuş olup yaklaşık olarak içten 1 metre genişlik, 2 metre yüksekliğindedir. Dıştan ise toprak seviyesi yüksek olduğundan yaklaşık 50 cm lik bir giriş açıklığı görülmektedir. Buradan yaklaşık olarak 10 x 8 metre genişliğinde kaya oyma mekana geçilmektedir. Kaya oyma mekanın girişinin sağında yaklaşık 60 cm genişliğinde kare bir açıklığa sahip 10 metre derinliğinde biriktirme kuyusu bulunmaktadır. Girişin yaklaşık 3 metre ilerisinde ise ocak vb. amaçla kullanılmış olabilecek 1 metre çapında yaklaşık 1-1.5 metre derinlikte bir çukur daha bulunmaktadır. Mekanın duvarlarında nişlere yer verilmiş olup sonraki dönemlerde mekanın hayvan barınağı olarak da kullanılması nedeniyle bazı nişler tahrip edilerek hayvan yemliğine çevrilmiştir. Kaya oyma mekanın bitiminde sol köşesinde 70x100 cm açıklığı bulunan bir koridor mevcuttur. Bu koridor içerisinde 20-25 metre ilerlenmiş olup koridorun ileriye doğru devam ettiği anlaşılmış ancak can güvenliğini tehdit ettiği için daha fazla ilerlenememiştir. 10x8 metre ana mekanın sağ duvarında ise bir başka koridorun yüzeye doğru devam ettiği ancak bu koridorun 4 metre devam ederek sonlandığı anlaşılmıştır.</p>				
<p><b>ONANDI</b></p> 				
ŞİMDİKİ TEHLİKELE KAÇAK KAZI				
ŞİMDİKİ DURUM :				
SİT POTANSİYELİ : I. ARKEOLOJİK SİT ALANI			KORUMA DERECEŞİ : I. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI	
ŞİMDİKİ KORUMA : KORUMASIZ			HAZIRLAYANLAR: 21/06/2017 Gökhan YILDIZ ARKEOLOG Mustafa ÇOLAK SANAT TARİHÇİ	
ÖNERİLEN KORUMA : I. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI			KONTROL EDEN: Serdar OKLUK Müze Müdürü	
YAYIN DİZİSİ :			K.K.V.K. B. K. KARARLARI NO: TARİH: .../.../2017 NO: TARİH: .../.../2017	
GÖZLEMLER :			REVİZYON K.K.V.K.B.K. ONAYI: .../.../2017	

KAYSERİ İLİ, TOMARZA İLÇESİ, ÇUKURAĞAÇ MAHALLESİ  
YERALTI ŞEHİRİ  
I. Derece Arkeolojik Sit Alanı

ED-50 KOORDİNATLAR

Nokta No	UTM 6 DERECELİK		UTM 3 DERECELİK	
	Y	X	Y2	X2
1	737538.90	4281848.20	475798.23	4259875.92
2	737554.70	4281842.90	475813.84	4259870.11
3	737581.00	4281837.80	475839.95	4259884.16
4	737600.00	4281831.20	475858.72	4259856.94
5	737628.20	4281821.50	475886.58	4259846.33
6	737648.70	4281813.40	475908.80	4259837.57
7	737672.60	4281811.40	475930.62	4259834.80
8	737701.70	4281816.50	475959.86	4259838.94
9	737664.10	4281555.90	475920.32	4259779.62
10	737606.50	4281589.20	475863.85	4259814.77
11	737598.50	4281582.40	475854.98	4259788.25
12	737591.70	4281585.40	475848.29	4259791.47
13	737590.40	4281585.70	475847.00	4259791.81
14	737586.00	4281587.50	475842.88	4259793.75
15	737586.00	4281587.90	475842.67	4259794.15
16	737580.70	4281570.20	475837.45	4259796.62
17	737576.70	4281570.30	475833.46	4259796.85
18	737571.20	4281570.40	475827.97	4259797.13
19	737547.90	4281568.30	475804.62	4259795.79
20	737546.60	4281598.20	475804.29	4259825.71



KAYA OYMA MEKAN GIRIŞİ (DİSTAN)



KAYA OYMA MEKAN GIRIŞİ (İÇTEN)



BİRİKTİRME KUYUSU



Handwritten blue ink mark on the right edge of the page.

Official circular stamp with 'T.C.' and other illegible text.

Official circular stamp with 'T.C.' and other illegible text.

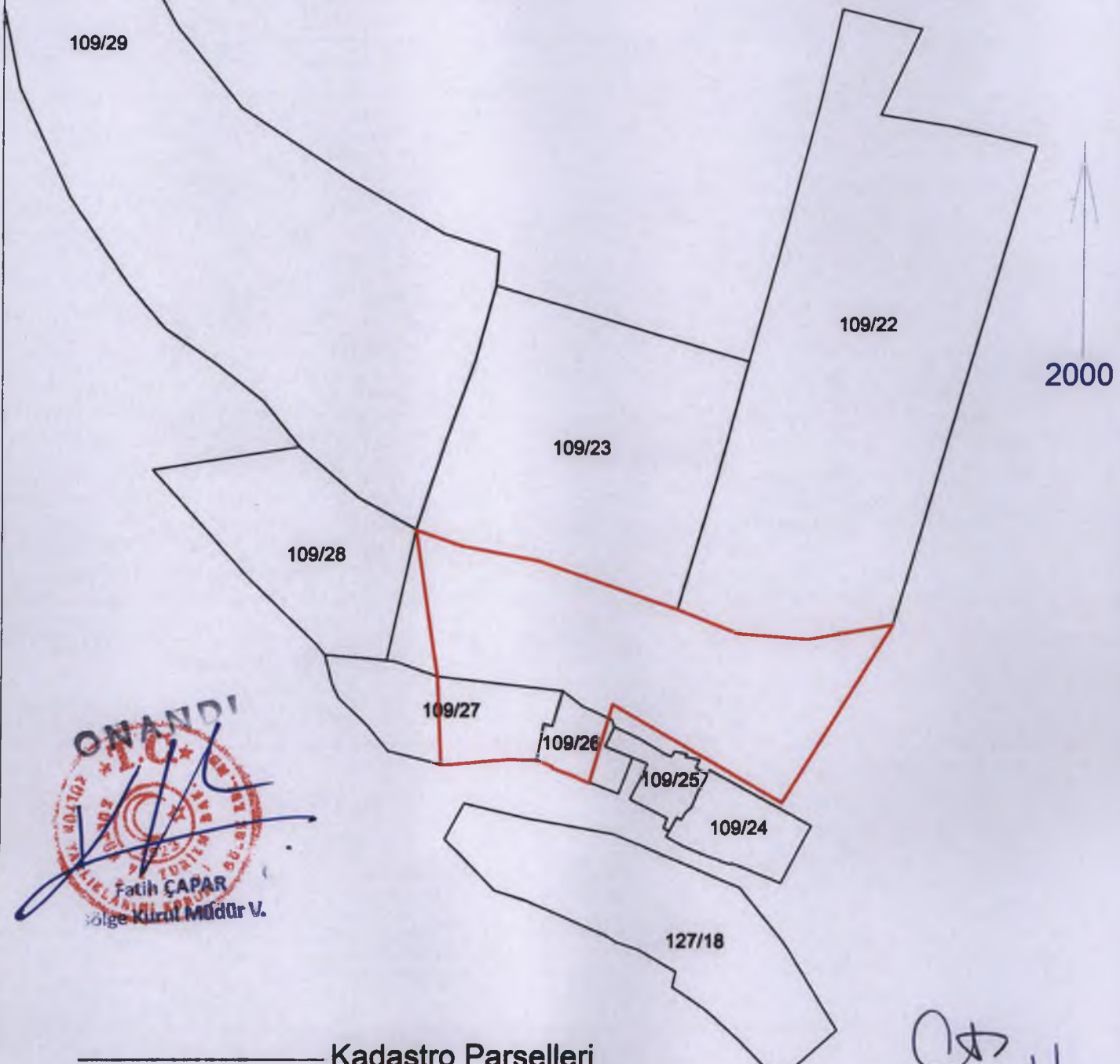
Official circular stamp with 'T.C.' and other illegible text.

Official circular stamp with 'T.C.' and other illegible text.

Handwritten blue ink mark at the bottom left.

Handwritten blue ink mark at the bottom center.

KAYSERİ İLİ, TOMARZA İLÇESİ, ÇUKURAĞAÇ MAHALLESİ  
YERALTI ŞEHİRİ



**ONANDI**  
Fatih ÇAPAR  
Bölge Kurul Müdürü V.

— Kadastro Parselleri

— I. Derece Arkeolojik Sit Alanı Sınırı

Kayseri Kültür Varlıklarının  
Korunma Bölge Kurulunun  
07-03-2012 Gün ve 3.134 Sayılı  
kararı ektedir.

*Handwritten signatures and initials in blue ink.*

# KAYSERİ İLİ, TOMARZA İLÇESİ, ÇUKURAĞAÇ MAHALLESİ

## YERALTI ŞEHİRİ

### I. Derece Arkeolojik Sit Alanı



### ED-50 KOORDİNATLAR

#### UTM 6 DERECELİK

#### UTM 3 DERECELİK

Nokta No	UTM 6 DERECELİK		UTM 3 DERECELİK	
	Y	X	Y2	X2
1	737538.90	4261648.20	475798.23	4259875.92
2	737554.70	4261642.90	475813.84	4259870.11
3	737581.00	4261637.80	475839.95	4259864.16
4	737600.00	4261631.20	475858.72	4259856.94
5	737628.20	4261621.50	475886.58	4259846.33
6	737648.70	4261613.40	475906.80	4259837.57
7	737672.60	4261611.40	475930.62	4259834.80
8	737701.70	4261616.50	475959.86	4259838.94
9	737664.10	4261555.90	475920.32	4259779.62
10	737606.50	4261589.20	475863.85	4259814.77
11	737598.50	4261562.40	475854.98	4259788.25
12	737591.70	4261565.40	475848.29	4259791.47
13	737590.40	4261565.70	475847.00	4259791.81
14	737586.00	4261567.50	475842.66	4259793.75
15	737586.00	4261567.90	475842.67	4259794.15
16	737580.70	4261570.20	475837.45	4259796.62
17	737576.70	4261570.30	475833.46	4259796.85
18	737571.20	4261570.40	475827.97	4259797.13
19	737547.90	4261568.30	475804.62	4259795.79
20	737546.60	4261598.20	475804.29	4259825.71



Kayseri Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 03.08.2016 tarih ve 21.16 sayılı kararına göre.

*[Handwritten signatures and stamps]*